

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obo/8/2022
Identifikačné číslo spisu: 1013895149
Dátum vydania rozhodnutia: 29.05.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Lenka Praženková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:1013895149.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Praženkovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Mederovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej, v právnej veci žalobcu SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik, Bratislava, Martinská 49, IČO: 36 022 047, zastúpený advokátskou kanceláriou BURDA LEGAL s.r.o., Bratislava, Rudnícka 8, proti žalovanému Slovenské elektrárne, a.s., Bratislava, Mlynské nivy 47, IČO: 35 829 052, o zaplatenie 5 846 824,46 eura s príslušenstvom, vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 12Cb/2/2013, o odvolaní žalobcu proti II. a III. vete výroku rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 12Cb/2/2013-1484 zo dňa 22. februára 2022, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 22. februára 2022 č. k. 12Cb/2/2013-1484 v odvolaní žalobcu napadnutej II. a III. vete výroku p o t v r d z u j e.

II. Žalovaný m á proti žalobcovi n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 12Cb/2/2013-1484 z 22. februára 2022 vo výroku I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1 565 797,31 eura s príslušenstvom. Vo výroku II súd žalobu vo zvyšku zamietol a vo výroku III. žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 46,44 %. Tento rozsudok je v poradí tretím rozsudkom súdu prvej inštancie v tomto spore.

2. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalobca si voči žalovanému uplatnil nárok titulom dofakturácie za celkové množstvo odobratej povrchovej vody za rok 2002 na základe právneho vzťahu medzi nimi, resp. titulom vydania bezdôvodného obohatenia.

3. V odôvodnení ďalej krajský súd uvádza, že vydaniu tohto rozsudku súdu prvej inštancie predchádzal (v poradí prvý) rozsudok zo dňa 30. apríla 2007 č. k. 3Cb/211/04-214, ktorým krajský súd žalobu

zamietol z dôvodu, že žalobca neunesol dôkazné bremeno. V odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že v rámci rokovania o uzavretí zmluvy na odber vody v roku 2002 nedošlo medzi žalobcom a žalovaným k dohode o cene a účastníci ani výslovne neprejavili vôľu uzavrieť kúpnu zmluvu bez určenia kúpnej ceny. Súd preto dospel k záveru, že zmluva ako celok uzavretá nebola. Určil však, že na základe odsúhlaseného množstva odobratej vody v rámci mesačných faktúr, vystavovaných v cenách dohodnutých v kúpnej zmluve na rok 1999, ktoré žalovaný v celom rozsahu uhradil, došlo s poukazom na ustanovenie § 3 ods. 1 zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách (ďalej aj len „zákon o cenách“) k uzavretiu zmlúv v rozsahu zákonom stanovených podstatných náležitostí. Na odvolanie žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj len „najvyšší súd“) ako súd odvolací uznesením zo dňa 23. apríla 2008 č. k. 3Obo/211/2007-241 rozsudok prvostupňového súdu č. k. 3Cb/211/04-214 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd konštatoval, že súd prvého stupňa pri posudzovaní uplatneného nároku žalobcu nesprávne aplikoval ustanovenie § 3 ods. 1 druhá veta zákona č. 18/1996 Z. z., podľa ktorého dohoda o cene vznikne aj tým, že kupujúci zaplatí cenu tovaru vo výške požadovanej predávajúcim, a to z dôvodu, že žalovaný žalobcom fakturovanú cenu za odber povrchovej vody v roku 2002 v celej požadovanej výške, t.j. aj vrátane jej doúčtovania vo faktúre č. 91220080 z 15. januára 2003 v sume 176 141 433,60 Sk, nezaplatil. Najvyšší súd považoval závery súdu prvej inštancie o tom, že platením faktúr došlo k dohode o cene za nesprávne a konštatoval, že jeho rozhodnutie o nedôvodnosti uplatňovaného práva žalobcu z titulu bezdôvodného obohatenia (ohľadom ktorého nebolo vykonané žiadne dokazovanie) je predčasné.

4. Súd prvej inštancie následne vo veci opätovne rozhodol (v poradí druhým) rozsudkom zo dňa 26. novembra 2008 č. k. 3Cb/211/04-281 tak, že zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 176 141 433,60 Sk s 9,43 % ročným úrokom z omeškania od 30. januára 2003 do zaplatenia ako aj na náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že odber povrchovej vody bol v rozhodnom čase upravený jednak predpismi verejnoprávnej povahy, najmä zákonom č. 138/1973 Zb. o vodách (od 1. júna 2002 zákonom č. 184/2002 Z. z.) a vzhľadom na to, že súčasne ide aj o kúpu a predaj vody ako tovaru, tiež predpismi súkromného práva, predovšetkým zákonom č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej aj len „ObZ“). Právny vzťah žalobcu a žalovaného vymedzovala príloha č.1 k Výmeru MF SR č. R-1/1996 bod 1/ tak, že regulácia cien sa vzťahuje na odbery povrchovej vody podľa § 43 ods. 1 zákona č. 138/1973 Zb. o vodách (§ 74 zákona č. 184/2002 Z. z.), pričom podľa bodu 2/ odber vody sa uskutočňuje na základe dohody o odplatnom odbere, ktorú uzatvára dodávateľ povrchovej vody s jej odberateľom. Nevyhnutnou podmienkou pre uzavretie dohody je povolenie vodohospodárskeho orgánu. Podľa platných pravidiel pre reguláciu cien príslušný cenový orgán (v rozhodnom období Ministerstvo financií SR) maximálnu cenu tvoril skúmaním nákladov a ich vývoja definovaných v ustanovení § 2 ods. 3 písm. a/ zákona o cenách, pričom jej výška bola stanovená tak, aby spolu s primeranou mierou zisku pokryla pomernú časť nákladov vynakladaných správcom vodných tokov na túto správu. Z ekonomických dokladov navrhovateľa, konkrétne Správy o výsledku rozboru hospodárskej činnosti za rok 2002 mal súd za preukázané, že hospodársky výsledok podniku navrhovateľa - zisk vo výške 16,9 mil. Sk - bol tvorený vrátane započítania spornej faktúry č. 91220080 zo dňa 15. januára 2003 vo výške 176 141 433,60 Sk; inak by zaznamenal stratu vo výške cca 140 mil. Sk. Správou audítora z overenia účtovnej závierky k 31. decembra 2002 bolo preukázané, že účtovná závierka vo všetkých významných súvislostiach, majetok, záväzky a výsledok hospodárenia je v súlade s predpismi pre účtovníctvo. Preto audítor navrhol zakladateľovi účtovnú závierku schváliť bez výhrad. Z uvedeného je teda zrejmé, že žalobca pre účely tvorby svojich cien účtoval iba o ekonomicky oprávnených nákladoch, predpokladaných ust. § 2 ods. 3 písm. a/ zákona o cenách; neporušil teda ani podzákonné normy - výmery Ministerstva financií SR, upravujúce v rozhodnom období cenovú reguláciu. Ak mu teda žalovaný nezaplatil sumu 176 141 433,60 Sk, doúčtovaných faktúrou č. 91220080 zo dňa 15. januára 2003, získal na jeho úkor tovar vo vyššej hodnote ako zaplatil, teda sa bezdôvodne obohatil. Na odvolanie žalovaného Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo dňa 16. decembra 2009 č. k. 3Obo/32/2009-344 rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26. novembra 2008 č. k. 3Cb/211/04-281 potvrdil. Konštatoval, že súd prvého stupňa dospel k správnejmu záveru, že na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj len „OZ“) v rozsahu uplatnenom v žalobe, pričom, vzhľadom na charakter daného prípadu prichádza do úvahy poskytnutie peňažnej náhrady v rozsahu zodpovedajúcom ekonomicky oprávneným nákladom na

poskytnuté plnenie.

5. Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 195/2012-66 bol rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3Obo/32/2009- 344 zo 16. decembra 2009 zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie (výrok II). Ústavný súd považoval napadnutý rozsudok najvyššieho súdu za nepreskúmateľný a nezodpovedajúci požiadavkám vyplývajúcim z obsahu základného práva na súdnu ochranu. Uložil najvyššiemu súdu vysporiadať sa námietkami sťažovateľa ústavne akceptovateľným spôsobom, t.j. aby k nim zaujal jednoznačný právny záver. Podľa názoru ústavného súdu by v danom prípade k tomu výrazne prispelo aj to, ak by sa závery najvyššieho súdu zdôvodňujúce rozsah bezdôvodného obohatenia opierali o výsledky znaleckého dokazovania.

6. Následne Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 31. júla 2013 č. k. 4Obo/91/2012-419 rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26. novembra 2008, č. k. 3Cb/211/04-281 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení vyslovil právny názor, že pokiaľ ide o uzavretie zmluvy o odbere povrchových vôd pre rok 2002, odvolací súd sa stotožnil s konštatovaním súdu prvej inštancie, podľa ktorého nedošlo medzi účastníkmi konania k uzavretiu zmluvy o odbere povrchových vôd pre rok 2002, pretože v rámci rokovaní o uzavretie zmluvy nedošlo k dohode o cene, pričom neboli splnené podmienky pre aplikáciu ustanovenia § 3 ods. 1 zákona č. 18/1996 Z. z., podľa ktorého dohoda o cene vznikne aj tým, že kupujúci zaplatí cenu tovaru vo výške požadovanej predávajúcim, pričom na potrebu navýšenia ceny odberu povrchových vôd oproti predchádzajúcemu obdobiu poukazoval žalobca pri rokovaní so žalovaným v priebehu roka 2002. Uplatnenú pohľadávku, preto súd prvej inštancie dôvodne posudzoval podľa ustanovenia § 451 ods. 1 OZ. Pokiaľ ide o námietku žalovaného, týkajúcu sa ceny prevzatého plnenia, odvolací súd po preskúmaní jeho vecných námietok ohľadom výšky peňažnej náhrady konštatoval, že z dosiaľ vykonaného dokazovania nemožno dospieť k jednoznačnému záveru o výške sumy, ktorá predstavuje peňažný ekvivalent plnenia, prevzatého žalovaným (§ 458 ods. 1 OZ), keďže z rozboru hospodárskej činnosti žalobcu pre rok 2002, ako aj správy audítora z overenia účtovnej závierky k 31. decembru 2002 jednoznačne nemožno zistiť dôvodnosť výšky žalobcom uplatnenej pohľadávky.

7. V zmysle záverov vyššie uvedeného zrušujúceho rozhodnutia najvyššieho súdu (ako súdu odvolacieho) krajský súd dokazovanie znaleckým posudkom, výsluchom znalca Ing. Jakuba Kintlera PhD., faktúrou č. 91220080 zo dňa 15.01.2003 na sumu 176 141 433,60 Sk, obsahom listinných dôkazov tvoriacich obsah spisu. Berúc do úvahy aj právny názor odvolacieho súdu uvedený v rozhodnutí zo dňa 31. júla 2013 č. k. 4Obo/91/2012-419, dospel súd prvej inštancie k záveru, že medzi stranami sporu nedošlo k platnému uzatvoreniu zmluvy pre odber povrchovej vody pre rok 2002 a uplatnenú pohľadávku je potrebné posudzovať podľa § 451 ods. 1 OZ titulom vydania bezdôvodného obohatenia. V rámci rokovaní o uzavretí zmluvy totiž nedošlo k dohode o cene, pričom neboli splnené podmienky pre aplikáciu ustanovenia § 3 ods. 1 zákona č. 18/1996 Z. z., podľa ktorého dohoda o cene vznikne aj tým, že kupujúci zaplatí cenu tovaru vo výške požadovanej predávajúcim, pričom na potrebu navýšenia ceny odberu povrchových vôd oproti predchádzajúcemu obdobiu poukazoval žalobca pri rokovaní so žalovaným v priebehu roka 2002.

8. Vzhľadom na uvedené dospel súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1 565 797,31 eura (47 171 209,68 Sk) vrátane 10 % DPH a vo zvyšku jeho žalobu zamietol. Pri výpočte súd vychádzal z nespornej skutočnosti, že žalovaný odobral povrchovú vodu v množstve 266 880 960,00 m³, za ktorú uhradil jednotkovú cenu 0,746 Sk/m³ a žalobcovi vznikol podľa znaleckého posudku nárok na dofakturovanie navýšenia jednotkovej ceny o 0,175 Sk (266 880 960 m³ x 0,175 Sk = 46 704 168 Sk + 10 % DPH). Pre vysvetlenie súd uviedol, že na dofakturovanie jednotkovej ceny 0,60 Sk (faktúra 91220080) podľa znaleckého posudku nárok nevznikol, celkovo by išlo o jednotkovú cenu až 1,346 Sk/m³ (0,746 Sk/m³ + 0,60 Sk/m³), pričom znalec za cenu obvyklú určil 0,921 Sk/m³ (0,746 Sk/m³ + 0,175 Sk/m³). Žalobcovi preto vznikol nárok na navýšenie jednotkovej ceny o 0,175 Sk/m³.

9. Keďže žalovaný v lehote splatnosti nezaplatil cenu za odobraté množstvo povrchovej vody, dostal sa

do omeškania a žalobcovi vznikol nárok aj na zaplatenie úrokov z omeškania v súlade s § 369 ods. 1 ObZ. Výdanie bezdôvodného obohatenia predstavuje peňažný ekvivalent plnenia a pri posudzovaní, či sa žalovaný dostal do omeškania s vydaním bezdôvodného obohatenia je potrebné podľa súdnej praxe vychádzať z toho, že ten, kto sa bezdôvodne obohatil, je povinný bezdôvodné obohatenie vydať prvý deň po tom, čo ho veriteľ požiadal o splnenie. V tomto prípade je výzvou na plnenie faktúra č. 91220080 splatná 29. januára 2003, ktorou si žalobca uplatnil nárok na dofakturáciu. Súd prvej inštancie preto priznal žalobcovi nárok na 9,43 % úrok z omeškania ročne.

10. Proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22. februára 2022 č. k. 12Cb/2/2013-1484 podal odvolanie žalobca (ďalej aj „odvolateľ“) v časti výroku II. a III., a teda proti výroku o zamietnutí zvyšku žaloby a proti výroku o nároku na náhradu trov. Odvolacie dôvody vymedzil na základe § 365 ods. 1 písm. b), e) a f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a žiadal rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alebo alternatívne rozhodnutie zmeniť a žalobe vyhovieť aj vo zvyšku uplatneného nároku nad rámec výroku I. napadnutého rozhodnutia a žalobcovi priznať voči žalovanému nárok na náhradu trov konania rozsahu 100 %.

11. Z obsahu odvolania žalobcu vyplýva, že súhlasí s právnym posúdením súdu týkajúceho sa základu uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, a to že, spornou zostala po zrušení rozhodnutia odvolacím súdom iba výška uplatneného nároku, avšak nesúhlasí so závermi znalca prezentovanými v znaleckom posudku vo vzťahu k výške priznaného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Uviedol, že považuje za preukázané, že k uzavretiu zmluvy medzi žalobcom a žalovaným o odbere povrchových vôd pre rok 2022 nedošlo, nakoľko nedošlo k dohode o cene, a teda neboli splnené podmienky na aplikáciu ustanovenia § 3 ods. 1 zákona č. 18/1996 Z. z. Poukázal tiež na záver súdu prvej inštancie, že žalovaný v lehote splatnosti nezaplatil cenu za odobraté množstvo povrchovej vody a tým sa dostal do omeškania a žalobcovi vznikol nárok aj na zaplatenie úrokov z omeškania v súlade s § 369 ods. 1 ObZ, pričom podľa súdnej praxe je potrebné vychádzať z toho, že ten, kto sa bezdôvodne obohatil, je povinný vydať bezdôvodné obohatenie prvý deň po tom, čo ho veriteľ požiadal o plnenie.

12. Žalobca k odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP, a teda nevykonaniu navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností uviedol, že trvá na záveroch v ním predloženom znaleckom posudku č. 529/2016 (vyhotoveným znaleckou organizáciou JHS s.r.o.), v odbornom vyjadrení č. 65/2017 (vyhotovenom znaleckou organizáciou Expert Group, k.s.). Odmietla závery vyjadrené v odbornom vyjadrení č. 148/2016 (vyhotovenom Ústavom súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline). Poukázal na to, že uvedené tri znalecké dokazovania, resp. vyjadrenia, ako aj ďalší znalecký posudok č. 6/2016 (vyhotovený znalcom Ing. Jakubom Kintlerom, PhD.), doloženým do spisu, obsahujú sporné a v mnohých prípadoch protichodné závery, a preto navrhol v zmysle § 208 ods. 3 CSP vykonanie výsluchu znalcov, resp. oprávnených osôb nasledovne: k znaleckému posudku č. 529/2016 (zn. org. JHS s.r.o.) Ing. Janu Lalíkovú a Igora Slemenského, k znaleckému posudku č. 6/2016 znalca Ing. Jakuba Kintlera, PhD., k odbornému vyjadreniu č. 148/2016 (Ústav súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline) Ing. Tatianu Šajtlavovú a doc. Ing. Jána Podhorského, CSc. a k odbornému vyjadreniu č. 65/2017 (zn. org. Expert Group, k.s.) Ing. Zuzanu Jánošdeákovú. Z navrhnutých výsluchov znalcov krajský súd vykonal iba výsluch Ing. Jakuba Kintlera, PhD. k záverom uvedeným v znaleckom posudku č. 6/2016, pričom ostatné návrhy výsluchov zamietol ako nehospodárne a nadbytočné. Odvolateľ poukázal na to, že vykonaním výsluchu znalca Ing. Jakuba Kintlera, PhD., ktorý zotrval na svojich záveroch uvedených v znaleckom posudku, nedošlo k odstráneniu vytýkaných rozporov a nedostatkov ním vyhotoveného znaleckého posudku, a preto bolo vo veci potrebné vykonať navrhnuté dokazovanie výsluchom a následne a zrejme tiež vykonať ďalšie znalecké dokazovanie v zmysle § 207 ods. 3 CSP. Odvolateľ má za to, že odmietnutím návrhov na dokazovanie došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. e) CSP.

13. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP žalobca uviedol, že odmietnutím jeho návrhov na doplnenie dokazovania výsluchmi došlo k znemožneniu uskutočňovania práv žalobcu v konaní v takej miere, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej aj len „Ústava SR“). Poukázal, že prvostupňový súd v napadnutom rozhodnutí uviedol, že pri hodnotení znaleckého posudku je vo všeobecnosti prijímaný záver, že hodnoteniu nepodliehajú znalecké závery v zmysle ich odbornej správnosti, súd však hodnotí presvedčivosť posudku, čo do jeho úplnosti vo vzťahu k zadaniu, logické odôvodnenie znaleckého nálezu a jeho súlad s ostatnými vykonanými dôkazmi. Zároveň sa však v odôvodnení rozhodnutia náležitým spôsobom nevysporiadal s obsahom znaleckého posudku č. 529/2016 a odborných vyjadrení a ich rozporom so znaleckým posudkom č. 6/2016 vyhotoveným súdnym znalcom Ing. Jakubom Kintlerom, PhD. V tejto súvislosti poukázal na ustálenú súdnu prax Najvyššieho súdu SR v otázke presvedčivého odôvodnenia. Poukázal tiež na vyslovený názor Ústavného súdu SR, že ak všeobecný súd nevykoná dôkaz navrhovaný stranou konania, hoci tento má preukazovať takú medzi stranami konania spornú okolnosť, ktorá je pre meritórne posúdenie žalobného nároku významná, či dokonca rozhodujúca, znemožní tým strane konania uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dôjde k porušeniu práva na spravodlivý proces, čo v konečnom dôsledku znamená porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. V zmysle uvedeného považuje žalobca odôvodnenie napadnutého rozhodnutia za arbitrárne, a má za to, že sa súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nevysporiadal s uvedeným znaleckým posudkom a odborným vyjadrením, čím podľa jeho názoru došlo k znemožneniu uskutočňovania práv žalobcu v konaní v takej miere, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a teda k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP.

14. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP žalobca uviedol, že zastáva názor, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo zvyšnej nepriznanej časti 5 846 824,46 eura s príslušenstvom je dôvodný v celom rozsahu a za týmto účelom predložil súdu prvej inštancie znalecký posudok č. 529/2016 (vyhotovený znaleckou organizáciou JHS s.r.o.) a poukázal na závery v ňom uvedené. Argumentoval, že odmietnutím návrhov na doplnenie dokazovania výsluchom navrhnutých svedkov a rozhodnutia o výške nároku žalobcu výhradne na podklade znaleckého posudku č. 6/2016 (vyhotovenom súdnym znalcom Ing. Jakubom Kintlerom, PhD.) rezultoval záver, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, čím došlo k naplneniu tohto odvolacieho dôvodu.

15. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný tak, že podľa jeho názoru odvolaním nie je možné napadnúť len výrok II. a III. rozhodnutia. Poukázal, že výsledkom prejednávania a rozhodnutia sporu prvoinštančným súdom v tomto konaní je výška bezdôvodného obohatenia, ktorá bola zistená znaleckým posudkom, a teda súd vychádzajúc zo záverov tohto znaleckého posudku, žalobe v časti vyhovel a priznal časť uplatneného nároku. dôvodom. Výrok I. (ktorým súd čiastočne žalobe vyhovel) žalobca nenapadol z dôvodu, že súhlasí s názorom súdu, ktorým uznal existenciu bezdôvodného obohatenia, avšak nesúhlasí s jeho ustálenou výškou. Uviedol, že žalobca na jednej strane poukazuje na nesprávnosť skutkového zistenia vykonaným dokazovaním znaleckým posudkom obstaraným súdom prvej inštancie (č. 6/2016), teda že znalecký posudok ako taký neobstoí, na druhej strane opomína skutočnosť, že tento znalecký posudok a závery v ňom uvedené tvoria podklad aj pre výrok I. napadnutého rozhodnutia, ktorý žalobca odvolaním nenapadol. Žalovaný zastáva názor, že ak žalobca považuje skutkové závery zistené súdom na základe znaleckého posudku za nesprávne a nedostatočné, nemožno ich z rovnakých dôvodov použiť ani pre rozhodnutie vo výroku I. rozsudku, keďže by v zmysle tejto žalobcovej argumentácie vlastne prvoinštančný súd dospel na základe toho istého vykonaného dokazovania aj k správnym skutkovým zisteniam čo do výroku II. Žalovaný teda považuje argumentáciu odvolateľa za nelogickú a vnútorne rozpornú a poukázal na naviazanosť výroku I. a výroku II. napadnutého rozhodnutia. Poukázal na ustanovenie § 379 písm. a) CSP, podľa ktorého odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý. Uviedol, že odvolaním je dotknutý nielen výrok II. rozhodnutia, ale aj výrok I., čo má vplyv na právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutia. Argumentoval, že v prípade závislosti výrokov môže odvolací súd prejednať aj závislý výrok bez toho, aby bol odvolateľom napadnutý a účinky sa vzťahujú aj na tento nenapadnutý výrok, ale závislý výrok. Závislosť výrokov od seba závisí od konkrétneho právneho vzťahu. O závislosti možno hovoriť aj vtedy, ak medzi výrokmi existuje istý vzťah prejudiciality (R 73/2004). Poukázal, že zmena výroku II. napadnutého

rozhodnutia o zamietnutí žaloby vo zvyšku na priznanie celej požadovanej sumy bezdôvodného obohatenia na jednom skutkovom základe spôsobí, že výrok I. rozhodnutia sám osebe neobstojí z vyššie uvedených dôvodov. Ak by odvolací súd svojim rozhodnutím zrušil výrok II. napadnutého rozhodnutia, následkom by bolo zmätočné a nepreskúmateľné rozhodnutie v merite sporu z dôvodu, že o jednom žalovanom nároku na základe rovnakého skutkového a právneho základu by súd rozhodol na základe rozdielneho zisteného a odporujúceho si skutkového stavu, došlo by k porušeniu princípu právnej istoty a princípu legitímneho očakávania z dôvodu, že súd má za rovnakých skutkových okolností rozhodovať rovnako a ustálene, ako aj porušeniu práva na spravodlivý proces.

16. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP žalovaný uviedol, že vo vzťahu k námietkam žalobcu ohľadne rozporov v záveroch vyjadrených v znaleckých posudkoch, resp. odborných vyjadreniach, súd vyslúchol znalca ustanoveného súdom, pričom nedospel k záveru o nepresvedčivosti posudku, čo do jeho úplnosti vo vzťahu k zadaniu, logickému odôvodneniu jeho záverov a jeho súlad s ostatnými vykonanými dôkazmi. V rámci procesu hodnotenia dôkazov, súd hodnotí znalecký posudok tým, že skúma, či odôvodnenie posudku je v súlade so všeobecnými skúsenosťami a poznatkami, či je logické a či znalec prihliadol na všetko, čo mu bolo predložené na účely vypracovania znaleckého posudku. Súd neposudzuje vecnú správnosť znaleckého posudku. Hodnotenie spočíva len v tom, či je znalec vierohodný a či odôvodnenie jeho posudku zodpovedá pravidlám správneho myslenia. Žalovaný uviedol, že dôvodom pre nevyhovenie dôkazného návrhu strany sporu je v zmysle ustálenej súdnej praxe argument, že tvrdená skutočnosť, ku ktorej overeniu alebo vyvráteniu je nahrnutý dôkaz je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania, alebo že dôkaz neoverí či nevyvráti tvrdenú skutočnosť, a teda je nadbytočným z dôvodu, že táto skutočnosť už je doterajším konaním bez dôvodných pochybností overená alebo preukázaná. Poukázal, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vysporiadal s odvolateľom namietanými rozpormi v znaleckých posudkoch, resp. odborných vyjadreniach. Žalovaný je názoru, že odvolací dôvod porušenia práva na spravodlivý proces v zmysle ustálenej súdnej praxe neobstojí.

17. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP uviedol, že súd prvej inštancie v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou, na ktorú poukázal vo vyjadrení k odvolaniu, dostatočne zistil skutočnosti rozhodujúce pre prijatie rozhodnutia o priznaní nároku na bezdôvodné obohatenie, ako aj o jeho výške znaleckým posudkom a prijal záver, že ďalšie vykonávanie dokazovania by bolo finančne a časovo náročné, ako aj nadbytočné a nemalo by vplyv na zmenu rozhodnej skutočnosti. Nevykonanie navrhovaných dôkazov žalobcom nemôže mať za následok porušenie práva na spravodlivý proces z dôvodu, že súd prvej inštancie dostatočne jasne a zrozumiteľne odôvodnil svoj postup, odstránil rozpory namietané žalobcom v znaleckých posudkoch, resp. odborných vyjadreniach, konkretizované vo svojich vyjadreniach a zároveň súd považoval vykonanie ďalšieho dokazovania za nehospodárne a nadbytočné z dôvodu, že nemajú potenciál preukázať rozhodnú skutočnosť, resp. je preukázaná inými dôkazmi alebo už bola spoľahlivo zistená doterajších dokazovaním.

18. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP uviedol, že súd prvej inštancie dospel k správny skutkový zisteniam vykonaným znaleckým dokazovaním, pričom má za to, že súd uviedol v odôvodnení rozhodnutia záver, ku ktorému dospel vychádzajúc z dielčích a pre rozhodnutie vo veci samej významných skutkových zistení a uviedol aj na základe akých dôkazov k nemu dospel.

19. V nadväznosti na uvedené argumenty žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v zmysle § 387 CSP potvrdil a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

20. K vyjadreniu žalovaného doručeného súdu žalobca podal odvolaciu repliku, v ktorej k rozsahu odvolania voči výroku II. a výroku III. napadnutého rozhodnutia uviedol, že odvolanie môže podať iba strana v konaní, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Žalobca považoval za nelogické a neprípustné podanie odvolania voči napadnutému rozhodnutiu v časti, v ktorej mu súd prvej inštancie výrokom I. vyhovel, pričom sa domnieva, že prípadné odvolacie proti napadnutému rozhodnutiu vo výroku I. by odvolací súd bol povinný odmietnuť v zmysle ustanovenia § 386 písm. b) CSP, pretože by

bolo podané neoprávnenou stranou. Uviedol, že podľa jeho názoru výrok I. nie je závislý od výroku II. a výroku III., a preto nepodlieha prieskumu odvolacieho súdu v rozsahu ustanovenia § 379 CSP. Poukázal, že práve žalovaný bol oprávnený podať odvolanie voči výroku I., keďže ho zaviazal uhradiť žalobcovi 1 565 797,31 eura s príslušenstvom a ten tak neurobil, v čoho dôsledku sa napadnutý rozsudok stal právoplatným a vykonateľným. V zmysle uvedené je teda názoru, že zo strany žalovaného ide o snahu o dodatočnú nápravu nenapadnutia výroku I. opravným prostriedkom zo strany žalovaného.

21. K naplneniu odvolacích dôvodov žalobca uviedol, že zákon neustanovuje predpoklady pre nariadenie vypracovania revízneho znaleckého posudku a ponecháva ich na úvahe súdu, pre prípad, ak by mal súd pochybnosti o správnosti už vypracovaného znaleckého posudku. Je názoru, že ak mal súd k dispozícii dva znalecké posudky s rozdielnymi závermi o tej istej otázke, mal ich zhodnotiť v tom zmysle, ktorý z nich a z akých dôvodov vezme za podklad svojho rozhodnutia a z akých dôvodov nevychádzal zo záveru druhého znaleckého posudku. Pre túto úvahu bolo potrebné vypočítať oboch znalcov. Ak by ani takto nedošlo k odstráneniu rozporov, bolo potrebné závery posudkov preskúmať iným znalcom, vedeckým ústavom alebo inou inštitúciou. Opätovne poukázal, že sa súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení nevysporiadal žiadnym spôsobom so závermi ostatných znaleckých dokazovaní. S ohľadom na uvedené zotrval na svojich odvolacích návrhoch.

22. V nadväznosti na uvedené vyjadrenie podal žalovaný odvoláciu dupliku v ktorej sa pridŕžoval už doteraz uvedených argumentov a má za to, že žalobca mal napadnúť odvolaním celý rozsudok ako celok, resp. predmetom preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu má byť tak výrok II. ako aj výrok I. nenapadnutý odvolaním. Poukázal na ich vzájomnú závislosť. Nad rámec už uvedených argumentov uviedol k tvrdeniam žalobcu v odvolacej replike, že stanovisko žalobcu, v zmysle ktorého je odvolaním možné napadnúť len rozhodnutie vydané v neprospech strany, nie je v zmysle právnej teórie prípustné a nie je v tomto ponímaní správne z dôvodov, ktoré vyplývajú jednak z právnej doktríny, ako aj rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR. V zmysle právnej doktríny, kedy je rozhodnutie vydané v neprospech strany, je ponechané na výklad orgánov aplikujúcich právo. Pri posudzovaní, či je rozhodnutie vydané v neprospech žalobcu sa budú zohľadňovať iné skutočnosti ako pri žalovanom. Rozhodujúcim meradlom pri posudzovaní, či sa rozhodlo v neprospech žalobcu, bude porovnanie petitu posledného procesného úkonu urobeného žalobcom v priebehu konania na súde prvej inštancie. Navzájom sa porovnáva ich obsah a rozsah v tom zmysle, či výrok rozhodnutia znevýhodňuje žalobcu, pričom za znevýhodňujúce, resp. vydané v neprospech žalobcu sa považuje najmä, keď žalobe nebolo vyhovie v časti alebo v celom rozsahu. Podľa žalovaného je zrejmé, že žalobca mal v pomere žaloby a výsledku v spore neúspech, keďže neuspel so svojim nárokom vo výške 73,22 % a uspel len vo výške 26,78 %, a teda mal napadnúť odvolaním aj výrok I. rozhodnutia súdu prvej inštancie. V tejto súvislosti taktiež poukázal na názor vyslovený najvyšším súdom v rozhodnutí sp. zn. 8Cdo/206/2019 zo dňa 22. júla 2020, ktorý vychádza podľa žalovaného z rovnakej situácie a v ktorom súd uviedol, že ak sa odvolaním vytýkané chyby týkajú viacerých výrokov rozhodnutia, potom sa odvolanie vzťahuje aj na výrok rozhodnutia, u ktorého nie je splnená objektívna stránka prípustnosti odvolania.

23. K argumentácii žalobcu vo vzťahu k záverom uvádzaným v znaleckom posudku súdneho znalca a k nevykonaniu navrhnutých dôkazov výsluchom svedkov za účelom odstránenia namietaných rozporov v znaleckých dokazovaniach, nad rámec už uvedeného vo vyjadrení k odvolaniu, žalovaný uviedol, že súd prvej inštancie postupoval pri dokazovaní správne, keď obom stranám sporu predložil znalecký posudok Ing. Jakuba Kintlera, PhD., na vyjadrenie, ktoré obe strany aj podali a vzniesli námietky a poukázali a jeho rozpory s už predloženými znaleckými posudkami, resp. odbornými vyjadreniami. Uviedol, že všetky znalecké posudky a odborné vyjadrenia doložené do spisu boli navzájom obom stranám konania doručené a strany sa k nim vyjadrili. Súd prvej inštancie postupoval podľa žalovaného správne, keď odstraňoval námietky a rozpory vznesené stranami sporu k znaleckému posudku formou ich oznámenia súdnemu znalcovi, ktorý sa k nim písomne vyjadril a následne aj jeho výsluchom. Žalovaný nesúhlasí s názorom žalobcu, že v tomto prípade mal súd postupovať tak, že keď mal k dispozícii dva znalecké posudky s rozdielnymi závermi o tej istej otázke, mal vykonať dokazovanie výsluchom znalcov, eventuálne dať tieto závery preskúmať iným znalcom. Poukázal, že znalecký posudok predložený žalobcom neobsahuje doložku podľa § 209 ods. 2 CSP, a preto nie je možné, aby sa dokazovanie ním

vykonávalo ako znaleckým posudkom zaobstaraným súdom. Uvedený znalecký posudok sa vykonal ako listinný dôkaz. Odborné vyjadrenie, hoci obsahuje doložku podľa § 209 ods. 2 CSP nie je znaleckým posudkom a súd prvej inštancie ustálil, že pre určenie výšky bezdôvodného obohatenia je potrebný znalecký posudok. Žalovaný záverom uviedol, že z dôvodu neexistencie dvoch znaleckých posudkov (vyplývajúcej z vyššie uvedenej argumentácie týkajúcej sa § 209 ods. 2 CSP) so vzájomne si odporujúcimi závermi, potom nebolo potrebné, aby súd prvej inštancie hodnotil, ktorý znalecký posudok a z akých dôvodov vezme za podklad svojho rozhodnutia a z akých dôvodov nevychádza zo záveru druhého znaleckého posudku, a preto vykonať výsluch znalcov pre odstránenie rozporov v záveroch uvedených v týchto znaleckých posudkoch, prípadne aj pristúpiť k revíznemu znaleckému dokazovaniu.

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „odvolací súd, príp. najvyšší súd“), ako súd funkčne príslušný podľa § 34 ods. 3 CSP rozhodnúť o odvolaní proti rozsudku krajského súdu ako súdu prvej inštancie prejednal odvolanie žalobcu v rozsahu a z dôvodov v ňom uvedených podľa § 379, § 380 ods. 1 a § 385 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania, po zistení, že odvolanie podala včas (§ 362 ods. 1 veta prvá CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo v napadnutej časti rozhodnuté (§ 359 CSP), proti rozsudku, proti ktorému zákon podanie tohto opravného prostriedku nevyklučuje (§ 355 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že podané odvolanie žalobcu nie je dôvodné, rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutej II. a III. výrokovej vete vecne správny, a preto ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Rozsudok odvolacieho súdu bol podľa § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 CSP verejne vyhlásený, pričom termín verejného vyhlásenia rozsudku bol v zmysle § 219 ods. 3 CSP oznámený na úradnej tabuli a webovej stránke najvyššieho súdu dňa 23. mája 2024.

25. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

26. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

27. Podľa § 387 ods. 3 CSP odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

28. Z vyššie uvedených ustanovení CSP vyplýva, že vecná správnosť ako zákonný predpoklad na vydanie potvrdzujúceho rozhodnutia súdu sa vyžaduje iba v prípade výroku preskúmaného rozhodnutia. Vecná nesprávnosť odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, nebráni tomu, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Samozrejme musí platiť, že rozhodnutie vo výroku vecne správne bolo vydané na základe postupu súdu súladného s ustanoveniami procesného práva. K záveru o vecnej správnosti výroku rozhodnutia súdu prvej inštancie môže odvolací súd dospieť aj z odlišných dôvodov ako súd prvej inštancie, pričom odvolací súd je oprávnený v zákonných medziach v odvolacom konaní zopakovať alebo doplniť dokazovanie a takto vykonané dokazovanie vyhodnotiť. Potvrdzujúce rozhodnutie môže byť založené aj na odlišnom právnom posúdení ako súd prvej inštancie, a to za splnenia podmienky ustanovenia § 382 CSP (výzva stranám sporu k možnému použitiu ustanovenia, ktoré nebolo pri doterajšom rozhodovaní vo vec použité), čím sa zabráni prijatiu tzv. prekvapivého rozhodnutia. Ak sa odvolací súd stotožní v celom rozsahu s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a prípadne ich na zdôraznenie správnosti doplniť o ďalšie dôvody. Aj v takomto prípade skráteného odôvodnenia však odvolací súd musí dať stanovisko k podstatným vyjadreniam strán predneseným pred súdom prvej inštancie, ak k nim v napadnutom rozhodnutí nezaujal stanovisko súd prvej inštancie, a zároveň vysporiadať sa s podstatnými tvrdeniami (t. j. takými, ktoré v prípade ich preukázania môžu priniesť rozhodnutie priaznivejšie pre odvolateľa) uvedenými v odvolaní (porov. Števček in: Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S.,

Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, str. 1295-1297).

29. Odvolací súd podľa § 387 ods. 2 CSP konštatuje správnosť dôvodov rozsudku krajského súdu v napadnutej časti, stotožňuje sa s týmto odôvodnením a odkazuje naň. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvej a druhej inštancie tvoria jeden celok, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie.

30. Na doplnenie správnosti odôvodnenia a k odvolacím námietkam žalobcu a k vyjadreniu žalovaného k nim uvádza, že pri svojom rozhodovaní je viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP), čo znamená, že je oprávnený posudzovať len tie odvolateľom uplatnené odvolacie dôvody, vo vzťahu ku ktorým uviedol odvolaciu argumentáciu. Vzhľadom na uvedené odvolací súd v ďalšom konaní posudzoval: námietku, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP), námietku, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e/ CSP), námietku, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP). Odvolací súd ako dôvodné akceptoval vyjadrenie žalovaného k odvolaniu s výnimkou častí, v ktorej sa venuje rozsahu odvolania s tým, že žalobca mal napadnúť aj I. výrokovú vetu, keďže nebol úspešný v celom objeme uplatneného práva na vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom ide o závislý výrok k II. výrokovej vete (podrobnejšie uvedené v bode 43. tohto odôvodnenia).

31. Medzi stranami po viacerých predchádzajúcich odvolacích konaniach už nebolo sporné právne posúdenie uplatneného nároku - ako vydania bezdôvodného obohatenia podľa § 451 OZ, teda plnenia, resp. náhrady za prijaté plnenie bez uzavretej zmluvy. Sporná a namietaná aj v tomto odvolacom konaní zostala výška tejto náhrady, ktorá aj v zmysle záverov súdu vyššej inštancie v tomto konaní, mala byť určená na základe výsledkov odborného znaleckého posúdenia.

32. Vo vzťahu k námietke nevykonania navrhnutých dôkazov, potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností, ktoré mali spočívať vo výsluchu navrhnutých znalcov, resp. osôb, ktoré vyhotovili súkromný znalecký posudok a odborné vyjadrenie, ktoré predložil žalobca, odborné vyjadrenie predložené žalovaným, ako aj súdom ustanoveného znalca, a v dôsledku čoho malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces na strane žalobcu, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie zreteľne odôvodnil vo svojom rozhodnutí, prečo tento dôkazný prostriedok nevykonal a návrh na ich vypočutie zamietol. Uviedol, že výsluchom znalca ustanoveného súdom odstraňoval rozpory medzi súdnym znaleckým posudkom a súkromným znaleckým posudkom, ako aj odbornými vyjadreniami, pričom znalec jasne a zrozumiteľne na pojednávaní zodpovedal otázky, ktoré boli stranami konania uvádzané ako sporné. Súd prvej inštancie tiež uviedol, že výpoveď ostatných navrhovaných osôb k záverom uvedeným v ich odborných vyjadreniach a súkromnom znaleckom posudku, by žiadnym spôsobom nemalo potenciál preukázať rozhodnú skutočnosť, majúcu vplyv na závery uvedené znalcom v jeho výpovedi, ako ani závery uvedené v ním vypracovanom znaleckom posudku. Výsluchy ostatných navrhovaných osôb považoval za nadbytočné, nemajúce potenciál spochybniť závery, ktoré sú preukázané inými dôkazmi a ako také vo svojej podstate za nehospodárne, a preto ich nevykonal. Odvolací súd pripomína, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 22/2004) a ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (sp. zn. I. ÚS 50/2004)

33. Odvolateľ uviedol, že súhlasí so závermi uvedenými v ním predloženom súkromnom znaleckom posudku č. 529/2015 a odbornom vyjadrení č. 65/2017. Namieta závery odborného vyjadrenia č. 148/22016 predloženého žalovaným, a zároveň neodstránenie rozporov medzi znaleckými posudkami súdom určeného znalca a znalca, ktorého si vybral sám žalobca a jeho posudok predložil súdu ako

listinný dôkaz znaleckého posudku spolu s odborným vyjadrením ním vybratej znaleckej organizácie.

34. Súd prvej inštancie odstraňoval namietané rozpory výsluchom súdom ustanoveného znalca, ktorý na pojednávaní dňa 22. februára 2022 uviedol, že na svojich záveroch uvedených v znaleckom posudku zotrúva, taktiež ozrejmil, že rozhodný región vymedzil ako územie celej Slovenskej republiky, nakoľko žalobca má monopolné postavenie na trhu a pôsobí na celom území. K uvedenému dôvodil, že tak postupoval aj z dôvodu, že pracoval s agregovanými údajmi, účtovnými podkladmi, ktoré sa týkali celého hospodárenia žalobcu. Pri vymedzení obvyklej ceny sa musí zohľadniť trhové prostredie, dodávatelia, odberatelia, ktorí v tomto prípade nie sú. Za rozhodné obdobie pre výpočty za rok 2002 použil roky 2000 a 2001, keďže od roku 2002 vykazoval žalobca záporný hospodársky výsledok a vypočítaval obvyklú cenu za rok 2002. Pri výpočte obvyklej ceny zohľadnil cenovú diskrimináciu vzhľadom na množstvo odobranej vody.

35. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie postupoval v súlade s čl. 15 CSP ako aj § 191 CSP, keď si ustálil názor, že výpovede ostatných navrhnutých osôb nepovažoval za potenciálne ovplyvniť závery vypočítaného znalca určeného súdom. Odvolateľ namietal závery prijaté v odbornom vyjadrení žalovaného č. 148/2016, pričom poukázal, že odporujú určeniu rozhodného regiónu v ním preloženom znaleckom posudku č. 529/2015. V tejto súvislosti najvyšší súd dáva do pozornosti, že rozhodný región bol v tomto posudku vymedzený ako Zemplín v Košickom kraji, pričom znalec stanovuje obvyklej ceny určil v rozpätí 0,00 Sk/m³ až 2,00 Sk/m³. Výška cenového rozpätia je v súlade so závermi znaleckého posudku č. 6/2016 vyhotoveného súdom ustanoveným znalcom, ako aj v súlade so zákonom o cenách. Pokiaľ ide o rozpor v závere otázky týkajúcej sa súvisu navýšenia ceny s priamymi nákladmi žalobcu, odvolací súd konštatuje, že záver znaleckého posudku č. 529/2015 konštatuje priamy súvis navýšenia ceny, pričom vychádza z definície ustanovenia § 2 ods. 3 písm. a) zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách, ako aj výšky vypočítaného doúčtovania. Záver znaleckého posudku vyhotoveného súdnym znalcom konštatuje, že súvis s priamymi nákladmi možno konštatovať len čiastočne, nakoľko z podkladov nie je možné jednoznačne identifikovať priame náklady žalobcu. Znalec vyslovil názor, že navýšenie ceny, ktoré súvisí s priamymi nákladmi žalobcu je v celkovej výške 0,175 Sk/m³, teda v sume, ktorú si žalobca dodatočne vyfakturoval. Za cenu obvyklú určil sumu 0,921 Sk/m³. Odvolateľom predložený znalecký posudok č. 529/2015 určil cenu súladnú s právnymi predpismi ako cenové rozpätie, tak ako súdny znalec. Odborné vyjadrenie č. 65/2017, ktoré predložil taktiež odvolateľ určilo obvyklú cenu vo výške 2,00 Sk/m³, pričom rozhodný región bol stanovený ako miesto reálneho odberu. Podklady a vstupné údaje pri spracovaní odborného vyjadrenia č. 65/2017 pre toto vymedzenie však nekorešponujú s podkladmi, na ktorých bolo založené znalecké dokazovanie vychádzajúce z ekonomických ukazovateľov vyplývajúcich z účtovných podkladov. V ďalšom kroku súdom ustanovený znalec určil cenu obvyklú v zákonných limitoch tohto cenového rozpätia. Zo znaleckého posudku č. 529/2015 vyplýva záver, že kalkulácia ekonomicky oprávnených nákladov pre rok 2002 vychádzala z percentuálneho podielu jednotlivých položiek kalkulácie na celkových ekonomicky oprávnených nákladoch pre rok 2003. Hlavná účtovná kniha však znalcomi neposkytla informácie, na základe ktorých by bolo možné jednoznačne stanoviť ekonomickú oprávnenosť nákladov vstupujúcich do kalkulácie nákladov a cien odobratej povrchovej vody. Záver znaleckého posudku konštatuje, že rozdiel medzi ekonomicky oprávnenými nákladmi a cenou za povrchovú vodu za 1 m³ po zaokrúhlení predstavuje sumu 0,60 Sk/m³ (dodatočne účtovanú sumu), a táto je v zákonných limitoch na stanovenie ceny. Súdom ustanovený znalec dospel k záveru, že presne identifikovať súvis s priamymi nákladmi z predložených podkladov nie je možné, avšak priklonil sa k názoru, že predmetná suma 0,60 Sk/m³ súvisí k vynaloženými nákladmi za odber vody a je v zákonných limitoch na jej stanovenie. Pokiaľ ide o vymedzenie rozhodného regiónu, súdny znalecký posudok ho vymedzil ako územie celej Slovenskej republiky, čo konzumuje vymedzenie regiónu znaleckým posudkom č. 529/2015, ktorý ho vymedzil ako Košický kraj. Pokiaľ ide o námietku vo vzťahu k záverom odborného vyjadrenia žalovaného č. 148/2016, ohľadne vymedzenia rozhodného regiónu, ten nebol vymedzený s poukazom na tvrdenie, že ho nemožno vymedziť s ohľadom na odlišnosti vo vstupných údajoch. Otázka súvisu navýšenia ceny s priamymi nákladmi žalobcu, bola zodpovedaná tak, že žalobcovi nemali vzniknúť a ani nebolo preukázané, že by mu reálne vznikli nejaké náklady súvisiace s odberom vody.

36. Zo záverov uvedených v odbornom vyjadrení č. 148/2016 vypracovaného Ústavom súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline, ktoré predložil žalovaný, vyplýva (vychádzajúc aj údajov uvedených v súkromnom znaleckom posudku žalobcu), že žalovaný predstavuje väčšinového odberateľa povrchovej vody od žalobcu (až vo výške presahujúcej 75 % množstva odobratej vody) v posudzovanom roku 2002. Uviedol, že je zaužívanou praxou pri cenotvorbe, počítať s množstevnými a vernostnými rabatmi pre najväčších a najvýznamnejších klientov. Taktiež s ohľadom na predpokladané vynaložené náklady na strane žalovaného súvisiace s odberom povrchovej vody treba počítať, že tieto vstupujú do nákladov spoločnosti žalovaného na výrobu elektriny a stávajú sa tak súčasťou tvorby ceny elektriny. Zároveň Ústav súdneho inžinierstva nesúhlasí s určením ekonomicky oprávnených nákladov v znaleckom posudku č. 529/2015, nakoľko bola na ich výpočet použitá kalkulácia predložená žalobcom za rok 2003, t. j. pri určovaní nákladov sa vychádzalo z roku nasledujúceho pre rok posudzovaný, čo považuje za nepoužiteľný údaj pre ustálenie záveru o tom, že do fakturácia v uplatnenej výške zodpovedá ekonomicky oprávneným nákladom vynaloženým žalobcom. Kalkulácia spracovaná odkazom na rok 2003 nezohľadňuje plánový stav na rok 2002, keďže kalkulácie pre príslušný rok sa spracúvajú v roku predchádzajúcom. Kalkulácia za rok 2002 predložená nebola, teda nebola ani podkladom na vyhotovenie súkromného znaleckého posudku predloženého žalobcom. Z údajov za odber povrchovej vody za roky 2003 až 2005, ktoré poskytol žalovaný vyplýva, že v roku 2003 sa odber povrchovej vody oproti roku 2002 znížil, pričom cena bola vo výške 0,8268 Sk/m³. Súdom ustanovený znalec pri vypracovaní znaleckého posudku vychádzal najmä z účtovných podkladov za roky 1999 až 2004, hlavných kníh a správ o výsledku rozboru hospodárskej činnosti za roky 2000 až 2004. K námietke odvolateľa, že odborné vyjadrenie č. 65/2017 má odvolací súd (predtým aj súd prvej inštancie) posudzovať ako dôkaz znaleckým posudkom vyhotoveným súdom ustanoveným znalcom, odvolací súd uvádza, že strany konania majú možnosť postupom súladným s ustanovením § 209 CSP predložiť súdu súkromný znalecký posudok, pričom ak tento obsahuje náležitosti v zmysle ustanovenia § 209 ods. 2 CSP, a to doložku znalca o tom, že si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku, má súd postupovať pri vykonávaní tohto dôkazu, akoby išlo o znalecký posudok súdom ustanoveného znalca. Odvolací súd sa však nestotožnil s argumentáciou odvolateľa, že uvedené ustanovenie sa vzťahuje aj na odborné vyjadrenie predložené stranou v konaní v zmysle ustanovenia § 206 CSP. Najvyšší súd považuje v tejto súvislosti za potrebné poukázať na odlišnosť znaleckého posudku a odborného vyjadrenia tak, ako ju vníma aj zákonodarcia, a síce, že znalecké dokazovanie sa vykonáva vtedy, keď je predmetom posúdenia taká zložitá odborná otázka, na zodpovedanie ktorej odborné vyjadrenie nepostačuje a sú potrebné vedecké poznatky. Odborné vyjadrenie má zodpovedať otázky, na ktoré netreba vedecké znalosti. Odborné znalosti možno charakterizovať ako vedomosti, na získanie ktorých je potrebná odborná znalosť alebo odborná skúsenosť. Zároveň je potrebné poukázať na to, že v zmysle § 206 CSP odborné vyjadrenie zabezpečuje na návrh strany sporu súd. Uplatňovanie dôkazných prostriedkov v rámci procesného útoku a procesnej obrany strany sporu (nesporne zahŕňajúc aj odborné vyjadrenia) je plne v súlade so základnými zásadami Civilného sporového poriadku a kontradiktórnosťou civilného sporového konania, avšak nemožno popierať zmysel a účel podmienky úrovne odbornosti, resp. vedeckosti znaleckého dokazovania obsiahnutej v ustanovení § 207 CSP. Najvyšší súd v tejto súvislosti uzatvára, že nemožno sa stotožniť s argumentom odvolateľa, že uvedením „vyhlásenia“ znalca (tzv. doložky), v ním predloženom odbornom vyjadrení, je možné „pretransformovať“ listinný dôkaz, ktorým odborné vyjadrenie je, na znalecký posudok s dôkaznou váhou znaleckého posudku vyhotoveného súdom ustanoveným znalcom. V opačnom prípade by takýto výklad ustanovenia § 209 ods. 2 CSP potieral rozdiel medzi znaleckým posudkom a odborným vyjadrením ako takým. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 195/2012-66 zo dňa 16. augusta 2012, v ktorom vyjadril názor, že pri určovaní rozsahu bezdôvodného obohatenia, ktorý zostal v predmetnom konaní sporný, je potrebné vychádzať z výsledkov znaleckého dokazovania, čím taktiež poukázal na zložitú odbornú otázku, na ktorú sú potrebné vedecké poznatky v danom vedeckom odbore, a teda na určenie výšky žalobného nároku je potrebné znalecké dokazovanie. Súd prvej inštancie v zmysle vyššie uvedeného aj znalecké dokazovanie nariadil. Len pre úplnosť odvolací súd dodáva, že ani ustanovenie § 18 zákona č. 382/2004 Z. z. zákona o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 382/2004 Z. z.“) v znení platnom a účinnom do 30. júna 2018, v zmysle ktorého pri vykonávaní ostatných znaleckých úkonov znaleckej činnosti znalec primerane použije ustanovenia o znaleckom posudku, teda pripojí k odbornému

vyjadreniu tzv. doložku s vyhlásením znalca, v kontexte na ustanovenie § 209 ods. 2 CSP, tak ani tento postup nemôže mať za následok stotožnenie odborného vyjadrenia so znaleckým posudkom, resp. jeho dôkaznej váhy, práve s poukazom na primárny účel odlišnosti týchto dvoch procesných inštitútov. Ak by odvolací súd prijal takúto argumentáciu, došlo by k následku, kedy by pri posúdení vysoko odborných otázok kľúčových pre rozhodnutie sporu súdmi, bolo možné obchádzať (minimálne spochybňovať) znalecké dokazovanie vykonané súdom „len“ odborným vyjadrením vždy a priori. V konkrétnych súvislostiach znaleckého posudku vyhotoveného súdnym znalcom, súkromným znaleckým posudkom č. 529/2015, ako aj odbornými vyjadreniami s akcentom na ustanovenie § 209 ods. 2 CSP nemožno hovoriť o existencii viacerých navzájom si odporujúcich znaleckých posudkoch. Odvolací súd zároveň obiter dictum uvádza, že aj v prípade protichodných znaleckých posudkov, automatické nariadenie ďalšieho znaleckého dokazovania, nemusí byť vždy správne ani hospodárne.

37. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, keď nevezhliadol dôvod na základe ustáleného zisteného skutkového stavu za potrebné a hospodárne vykonať ďalšie znalecké dokazovanie, nakoľko mal sporné otázky v kontexte všetkých vykonaných dôkazov za odstránené. Súd prvej inštancie vykonané dôkazy správne vyhodnotil a posúdil a správne z nich ustálil skutkový stav veci. Najvyšší súd uvádza, že pri hodnotení znaleckého posudku ako dôkazného prostriedku sa uplatňujú pravidlá hodnotenia dôkazov v zmysle základných zásad civilného sporového procesu upravených v čl. 15 a § 191 CSP a vyhodnocujú sa podľa voľného hodnotenia dôkazov. Pri jeho vyhodnocovaní súdom nepodliehajú hodnoteniu znalecké závery čo do ich odbornej správnosti. Predmetom hodnotenia je presvedčivosť posudku, jeho úplnosť vo vzťahu k zadaniu, logické odôvodnenie znaleckého nálezu a jeho súlad s ostatnými vykonanými dôkazmi. Znalecký posudok sa hodnotí z troch hľadísk, a to z formálneho, či posudok spĺňa formálne požiadavky, materiálneho, či obsahuje logickú analýzu skutočnosť, z ktorých znalec vychádzal a či analyzuje všetky skutočnosti, ktoré majú byť hodnotené a či záver posudku je logickým vyústením rozboru skúmaného materiálu. Tretie kritérium hodnotenia je samotná osoba znalca. Súd nehodnotí správnosť odborných záverov ako takých. Osoba súdneho znalca spochybnená nebola. Súd prvej inštancie konštatoval, že namietané rozpory považuje za odstránené.

38. Do dispozičnej právomoci súdu v zmysle § 185 ods. 1 CSP patrí rozhodovanie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná, resp. nevykoná. Súd vykonáva dokazovanie a hodnotí predložené dôkazy podľa svojho uváženia v zmysle zákona. Zákon vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov a táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu, pričom hodnotiacia úvaha súdu musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a výsledok hodnotenia dôkazov má byť súčasťou rozhodnutia. V preskúmvanej veci nemal odvolací súd za preukázané, že by sa týmto postupom súd prvej inštancie neriadil.

39. K odvolacej námietke nevykonania ďalšieho znaleckého dokazovania súdom, v dôsledku ktorého malo dôjsť k nesprávnym skutkovým zisteniam, odvolací súd uvádza, že Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach vyslovil názor, že nevykonanie dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (III. ÚS 332/2009). Z uvedeného dôvodu odvolací súd považoval za nevyhnutné zaoberať skutočnosťou, či o takýto prípad nejde aj v predmetnej súdnej veci, avšak dospel k záveru, že o takýto prípad v danej veci nejde.

40. Najvyšší súd nesúhlasí s odvolateľom, že nevykonaním navrhnutého dôkazného prostriedku, a to ďalším súdno-znaleckým dokazovaním znaleckým ústavom v zmysle ustanovenia § 207 ods. 3 CSP, neboli zistené rozhodujúce skutočnosti. Do dispozičnej právomoci súdu v zmysle § 185 ods. 1 CSP patrí rozhodovanie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná, resp. nevykoná. Svoje úvahy o tom uvedie v rozhodnutí vo veci samej. Oprávnenie žalobcu ako sporovej strany navrhnuť dôkazy nie je možné zamieňať s právom súdu, ktorý rozhoduje, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná, resp. nevykoná. Odvolací súd uvádza, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa súd stotožnil s jej právnymi názormi, s jej návrhmi dôkazov a ani s jej vyhodnotením dôkazov. Odvolací súd

poukazuje, že návrh na nariadenie znaleckého dokazovania znaleckým ústavom je prípustný len v obzvlášť závažných prípadoch, vyžadujúcich si osobitné vedecké posúdenie alebo ak závery znalcov sú v zrejmom rozpore. Podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky vyjadreného v uznesení sp. zn. III. ÚS 332/2009 zo dňa 26. januára 2010 k porušeniu práva na spravodlivý proces dochádza v prípadoch, kedy súd nevykoná stranou navrhovaný dôkaz, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť. V tejto súvislosti považuje odvolací súd za potrebné poukázať aj na čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), ktorý zaručuje právo na spravodlivé súdne konanie, ale neustanovuje žiadne pravidlá pre prípustnosť dôkazov alebo spôsob, akým majú byť posúdené. Význam dôkazov a potrebnosť ich vykonania sú otázky, ktorých posúdenie je v zásade v právomoci orgánu, ktorý rozhoduje o merite veci. Z uvedeného vyplýva, že právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe zahŕňa právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné (I. ÚS 52/2003).

41. Odvolací súd nad rámec už uvedeného uvádza, že v zmysle § 207 ods. 3 CSP sa znalecký ústav do konania priberie len v obzvlášť závažných prípadoch, ktoré si vyžadujú osobitné vedecké posúdenie alebo ak závery znalcov sú v zrejmom rozpore. Na margo uvedeného najvyšší súd uvádza, že v kontexte všetkých konštatovaných odborných záverov a výpovede súdneho znalca na pojednávaní vyhodnotil vykonané dôkazy podľa svojej voľnej úvahy jednotlivito ako aj vo vzájomnej súvislosti a v záveroch k posudzovanej otázke nevzhladol taký rozpor, na základe ktorého by považoval za opodstatnené vykonanie ďalšieho znaleckého dokazovania. Odvolací súd tiež poukazuje na skutočnosť, že stranou konania bolo predložené odborné vyjadrenie vypracované Ústavom súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline, ktoré poukázalo na viaceré nedostatky súkromného znaleckého posudku, týkajúcich sa vstupných údajov pre prijatie explicitných záverov na položené otázky. Zhodne so znaleckými posudkami však prijal záver, že suma fakturovaná žalobcom aj po jej dofakturovaní je sumou zákonnou, zhodujúcou sa aj v rozhodnom regióne. Odvolací súd na tomto mieste dodáva, že odborné vyjadrenie č. 148/2016 vyhotovené znaleckým ústavom je listinným dôkazom, ktoré síce nenahrádza znalecké dokazovanie, avšak je opodstatnené mu pri prijatí záveru o nastolených vedeckých otázkach venovať adekvátnu pozornosť a náležite vyhodnotiť jeho dôkaznú silu v kontexte všetkých vykonaných dôkazov, s poukazom na osobitné postavenie Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline ako znaleckého ústavu v zozname znalcov, ktoré vedie Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky a predstavuje tzv. pomyselný vrchol v sústave znalcov.

42. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil váhu vykonaných dôkazov a zistil skutkový stav, keď sa priklonil k záverom súdom ustanoveného znalca, a to aj s poukazom práve na väčšiu presvedčivosť a odbornosť súdneho znaleckého posudku v kontexte ďalších vykonaných dôkazov a odborné vyjadrenie Ústavu súdneho inžinierstva. Okrem už uvedeného odvolací súd tiež poukazuje na skutočnosť, že súd prvej inštancie ustanovil súdneho znalca z odboru Ekonomika a manažment, pričom znalecká organizácia, ktorá vyhotovila súkromný znalecký posudok č. 529/2015, predložený žalobcom, je zapísaná v zozname znalcov vedenom Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky v odbore Ekonomika a riadenie podnikov, čo je odbor s iným obsahovým zameraním ako odbor Ekonomika a manažment podnikov (viď obsahové vymedzenie znaleckých odborov a odvetví na www.slov-lex.sk).

43. Odvolací súd nesúhlasí s tvrdením žalovaného, že žalobca mal napadnúť aj výrok I. napadnutého rozsudku, ktorým mu bola priznaná časť z uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/206/2019, z ktorého uzavrel, že ak sa odvolaním vytýkané chyby týkajú viacerých výrokov rozhodnutia, potom sa odvolanie vzťahuje aj na výrok rozhodnutia, u ktorého nie je splnená objektívna stránka prípustnosti odvolania. V uvedenom rozhodnutí najvyššieho súdu sa však v bode 21. odôvodnenia uvádza: „podat' odvolanie je oprávnená strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Z povahy odvolania ako riadneho opravného prostriedku teda vyplýva, že odvolanie môže podať len tá strana sporu, ktorej nebolo rozhodnutím súdu prvej inštancie v celom rozsahu vyhovené, prípadne ktorej bola rozhodnutím spôsobená iná určitá ujma na jej právach. Rozhodujúci je pritom výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie,

pretože existenciu možnej ujmy možno hodnotiť len z procesného hľadiska. Pri tomto hodnotení sa neprihliada na subjektívne presvedčenie sporovej strany, ale na objektívnu skutočnosť, že rozhodnutím súdu jej bola spôsobená určitá ujma, ktorú možno odstrániť zrušením alebo zmenou napadnutého rozhodnutia (k tomu pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Cdo/215/2010). Subjektívna stránka prípustnosti odvolania sa viaže na osobu konkrétneho odvolateľa a zohľadňuje osobný aspekt toho, kto podáva odvolanie - či je u neho daný dôvod, ktorý ho oprávňuje podať odvolanie (hoci aj proti rozhodnutiu objektívne napadnuteľnému týmto opravným prostriedkom); takým dôvodom je skutočnosť, že rozhodnutím súdu prvej inštancie bol odvolateľ po procesnej stránke negatívne dotknutý a bola mu spôsobená ujma dopadajúca na jeho pomery. Záver o tom, že podané odvolanie je prípustné, predpokladá zaujatie záveru o jeho prípustnosti tak po stránke objektívnej, ako aj po stránke subjektívnej. Posúdenie subjektívnej prípustnosti odvolania, ale vo všeobecnosti predchádza posúdeniu objektívnej prípustnosti odvolania (k tomu pozri i rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Cdo/240/2012).“ Žalovaný opomenul prihliadnuť aj na závery najvyššieho súdu, ktoré sú uvedené v nasledujúcom bode 22. odôvodnenia rozhodnutia sp. zn. 8Cdo/206/2019: ... súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 734,98 eur s 9,25 % ročným úrokom z omeškania od 21. februára 2012 do zaplatenia, všetko v mesačných splátkach po 50 eur, splatných vždy do konca príslušného mesiaca, počínajúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku až do vyrovnania, pod hrozbou straty výhody splátok s tým, že povinnosť plnenia žalovanej zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia na základe trestného rozkazu Okresného súdu Trenčín, vydaného dňa 30. októbra 2012, č. k. 1T/141/2012-151 dlžníkom - obvineným N., nar. XX. Q. XXXX (výrok I.). Vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok II.) a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 91,46 % k rukám jej právneho zástupcu, v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia súdneho úradníka tunajšieho súdu, ktorým bude po právoplatnosti rozsudku určená výška náhrady trov konania (výrok III.). Z uvedeného vyplýva, že výrokom I. bolo žalobe (v časti žalovanej istiny 734,98 eur s príslušenstvom) vyhovené, a preto týmto výrokom nemohla byť žalobcovi spôsobená žiadna ujma. Z hľadiska subjektívnej stránky prípustnosti odvolania, voči tomuto výroku tak nebolo odvolanie zo strany žalobcu prípustné (proti tomuto výroku mohla odvolanie podať výlučne žalovaná). Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že žalobca svojim odvolaním „formálne“ napadol rozsudok súdu prvej inštancie v celom jeho rozsahu, t. j. vo všetkých jeho výrokoch. Žalobca bol oprávnený odvolaním napadnúť iba ten výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bola jeho žaloba vo zvyšku zamietnutá (výrok II.). Iba v tejto časti bol totiž žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie neúspešný, a teda iba týmto výrokom mu mohla byť spôsobená ujma na jeho právach.“ S dôvodmi najvyššieho súdu vo vzťahu k prípustnosti odvolania uvedenými v bode 21. citovaného rozhodnutia sp. zn. 8Cdo/206/2019 sa odvolací súd stotožňuje a poukazuje na ne v celom rozsahu, pričom sa od nich nemieni odkloniť. Objektívna stránka prípustnosti odvolania sa nevzťahuje na osobu konkrétneho odvolateľa a zohľadňuje (len) vecný aspekt tohto opravného prostriedku - či smeruje proti rozhodnutiu vykazujúcemu zákonné znaky rozhodnutia, proti ktorému je odvolanie prípustné (objektívna prípustnosť odvolania je vymedzená ust. § 355 a nasl. CSP určujúcim podmienky, v prípade splnenia ktorých je odvolanie prípustné). Voči predmetnému rozsudku bolo podať odvolanie objektívne prípustné. Na rozdiel od toho sa subjektívna stránka prípustnosti odvolania viaže na osobu konkrétneho odvolateľa (§ 359 CSP) a zohľadňuje osobný aspekt toho, kto podáva odvolanie - či je u neho daný dôvod, ktorý ho oprávňuje podať odvolanie (hoci aj proti rozhodnutiu objektívne napadnuteľnému týmto opravným prostriedkom); takým dôvodom je skutočnosť, že rozhodnutím súdu prvej inštancie bol odvolateľ po procesnej stránke negatívne dotknutý a bola mu spôsobená ujma dopadajúca na jeho pomery. Záver o tom, že podané odvolanie je prípustné, predpokladá zaujatie záveru o jeho prípustnosti tak po stránke objektívnej, ako aj po stránke subjektívnej. Na základe toho najvyšší súd ako súd v tomto prípade odvolací vyvodil rovnaký záver ako vyvodil najvyšší súd v uznesení sp. zn. 8Cdo/206/2019 vo vzťahu k subjektívnej neprípustnosti odvolania žalobcu proti žalobe v časti vyhovujúcemu výroku a prípustnosti odvolania proti žalobu vo zvyšku zamietajúcemu výroku i v tomto konaní. Žalobca bol vo výroku I. čiastočne úspešný, keďže v tejto časti súd prvej inštancie žalobe vyhovel, preto proti výroku v tejto časti žalobca nebol oprávnený podať odvolanie. Odvolanie proti tomuto výroku mohol ako v tejto časti neúspešná strana v konaní podať len žalovaný, čo však žalovaný neurobil, a tak v tejto časti, t. j. vo výroku I. rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť. S poukazom na obsah odvolania žalobcu, žalobca správne podal odvolanie len proti výrokom, v ktorých nebol v konaní úspešný, a to proti výrokom II. a III. Tieto výroky, resp.

rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti a konanie, ktoré im predchádzalo, na základe žalobcovho odvolania preskúmal, a to v rozsahu odvolacích dôvodov. Na odvolací prieskum výroku I. v tomto odvolacom konaní nebol dôvod, keďže nebol napadnutý odvolaním podaným oprávnenou stranou konania - v danom prípade žalovaným.

44. Po oboznámení sa s obsahom rozhodnutia súdu prvej inštancie i obsahom spisu, odvolací súd dospel k záveru, že nemožno konštatovať, že súd prvej inštancie znemožnil žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd zdôrazňuje, že súd prvej inštancie uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal výsledky vykonaného dokazovania, z ktorých vyvodil svoje právne závery, ktoré riadne vysvetlil, pričom dostatočne objasnil, z akých úvah vychádzal. Pri výklade aplikácie právnych predpisov sa súd prvej inštancie neodchýlil od znenia príslušných ustanovení, nepoprel ich účel ani podstatu.

45. Odvolateľ v konaní pred súdom prvej inštancie, ako aj pred odvolacím súdom, neuviedol žiadne argumenty spôsobilé zmeniť, resp. spochybníť správnosť zistených skutkových záverov súdu prvej inštancie. Odvolací súd vyhodnotil jeho odvolacie námietky ako nedôvodné s poukazom na to, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový a právny stav, z ktorého vyvodil aj správny právny záver, pričom svoje rozhodnutie aj riadne odôvodnil.

46. Odvolací s poukazom na vyššie uvedené nezistil, že by súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP), alebo, že by nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e/ CSP), ako aj, ani, že by súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP). Ide o rozhodnutie, s ktorého skutkovými a právnymi závermi sa žalovaný nestotožnil. Odvolací súd zdôrazňuje, že polemizovanie, či nespokojnosť odvolateľa s hodnotením vykonaného dokazovania a s právnym posúdením sporu súdom prvej inštancie, pokiaľ sú dostatočne dodržané zákonné limity preskúmateľnosti a zrozumiteľnosti dôvodov rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP), nezakladá dôvodnosť odvolania.

47. Vzhľadom na závery prijaté a vysvetlené v tomto rozhodnutí, odvolací súd nezistil relevantnosť ani jedného z odvolacích dôvodov žalobcu, preto rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní žalobcu napadnutej II. výrokovej vete potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny.

48. K odvolaniu žalobcu voči výroku III. o priznaní nároku na náhradu trov prvoinštančného konania žalovanému v rozsahu 46,44 % uvádza, že v prvej výrokovej vete bol žalobcovi priznaný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1 565 797,31 eura s príslušenstvom, čo je 26,78 % z pôvodne uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 5.846 824,46 eura. Z toho vyplýva, že žalovaný mal oproti žalobcovi úspech v pomere 73,22 % : 26,78 %. Keďže súd priznal nárok na náhradu trov konania žalovanému v rozsahu 46,44 % z jemu vzniknutých a účelne vynaložených trov konania, zohľadnil čiastočný úspech žalobcu v konaní vo výške 26,78 %. Súd prvej inštancie postupoval teda správne, keď tento čiastočný úspech žalobcu odpočítal od čiastočného úspechu žalovaného v konaní a percentuálny rozdiel ako nárok na náhradu trov konania žalovanému priznal, čo je v súlade s ust. § 255 ods. 2 CSP. Vzhľadom k tomu, že rozsudok súdu prvej inštancie bol v napadnutom výroku II. potvrdený, nebol dôvod na zmenu pomeru úspechu strán sporu v konaní, a teda ani na zmenu výroku o priznaní nároku na náhradu trov konania žalovanému vo výške 46,44 %. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok aj v III. vete výroku podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

49. V tomto odvolacom konaní bol žalovaný plne úspešný, a preto mu vznikol proti žalobcovi nárok na

náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom na súde prvej inštancie do 60 dní po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 396 ods. 1 v spojení s § 262 a § 255 ods. 1 CSP).

50. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej môže podať dovolanie strana, v neprospech ktorej bol rozsudok vydaný, v lehote dvoch mesiacov odo dňa jeho doručenia oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. a/ a b/ CSP).

Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, hl ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.